

Anne's AANRADERS

Het leven van Anne Brylla, van kwekerij Rein en Mark Bulk, bestaat uit planten. Ze geniet van haar werk op deze traditionele, Boskoopse kwekerij en deelt haar enorme plantenkennis graag met de lezers van Groei & Bloei. Deze keer vertelt ze over *Clethra barbinervis* en *Arbutus x andrachnoides*, allebei met een bijzondere en opvallende bast.

Tekst Hester van Gent Beeld Mark Bulk e.a.

Clethra barbinervis

Veel van mijn favorieten zijn alleskunnere, ze hebben het hele jaar door wel iets. *Clethra barbinervis* is ook zo'n all-rounder. Ik zag deze soort voor het eerst in de Hortus Botanicus in Leiden. Daar staat een indrukwekkend oud exemplaar, met wijd uitstaande takken. Het was zomer en de witte bloemtrossen hingen elegant naar beneden. Het langwerpige blad lijkt een beetje op een elzenblad en is mooi groen. In de herfst kleurt het geel, oranje en rood. Maar het is vooral de bast, met zijn warm grijsbruine tinten, die bijzonder is. De bast bladdert af als de stam dikker wordt, waardoor een subtiel legerstofpatroon ontstaat. Bekijk je hem van dichtbij, dan kun je er echt in verdwalen.

Clethra's hebben hun eigen familie: de Clethraceae. Alle clethra's die ik ken, zijn aanraders; het is een supermooi geslacht. De soort *C. alnifolia* bijvoorbeeld, heeft heel veel cultivars met geurende bloemen, die veel insecten lokken. De bloemen van *C. barbinervis* geuren ook, zij het minder sterk. Je ruikt ze pas als je er echt je neus insteekt. Maar ook op de bloemen van deze soort komen veel bijen en vlinders af.

Oorspronkelijk komt *Clethra barbinervis* uit Japan en Korea. Hij is bij ons goed winterhard. Deze *Clethra* houdt niet van te veel zon; een plaatsje in de halfschaduw is ideaal. Bij te veel zon is de kans groot op geel blad en bladverbranding. Verder heeft hij een voorkeur voor een niet te droge standplaats. Bosachtige, humeuze grond met bladaarde - een beetje aan de zure kant - is optimaal. Verplant de struik alleen als het echt moet en doe dat dan in de herfst of winter.

C. barbinervis groeit uit tot een grote struik van maximaal 3 meter hoog, maar hij groeit niet heel snel. Snoeien hoeft niet, bovendien houdt de struik daar niet van.

Het is echt een plant waarbij je stil blijft staan. Ik houd vooral van de combinatie van het frisse groen van het blad met de grijsbruine tinten van de bast. De bloemen zijn een extraatje. Als de zon door de takken en bladeren op de stam schijnt, is het net een sprookjesplant. Zet er frisgroene varens onder en je sprookjeslandschap is compleet!

Foto: Jonathan Landsman

Arbutus x andrachnoides

***Arbutus x andrachnoides*, de aardbeienboom, is een kruising van *Arbutus unedo* en *Arbutus andrachne*.** Ik zag eens een foto van een exemplaar in Windsor Great Park in Engeland. Er stond alleen een stuk van de bast op en ik was meteen helemaal weg van het patroon en de levendige kleuren. Daar zou ik zo een hele muur mee willen behangen, net kunst. Ik las dat de bast van deze wintergroene boom zelfs de aandacht van de meest passieve passant trekt, zo opvallend is dat unieke palet van oranjebruine tinten, met soms een beetje groengeel erin. In het begin is de kleur wat mahonieachtig, maar op een gegeven moment begint de bast af te bladderen en wordt de jongere, meer kaneelkleurige bast zichtbaar. In het echt zag ik hem voor het eerst in Kew Gardens. Het was een grijze dag en zelfs toen was hij prachtig. De bloemen en het blad zijn trouwens ook schitterend. Bij ons bloeit hij laat in de zomer, van augustus tot oktober. Aan de crèmekleurige, klokvormige bloemetjes, met soms een beetje roze, kun je goed zien dat hij onder de rijkbloeiende familie van de Ericaceae valt.

Naast *Arbutus andrachnoides* is ook *Arbutus unedo* een aanrader. Deze soort krijgt meer vruchten. De ronde, rode bessen hebben een ruwe structuur. Ze lijken op bosaardbeien en zijn eetbaar, vandaar de Nederlandse naam aardbeienboom. De bessen beginnen geel, daarna kleuren ze oranje en later rood. Bloemen en bessen zitten tegelijk aan de boom. Samen met het donkergroene blad vormen ze een plaatje. Puur zijn de bessen niet echt lekker; de schil is stug, het vruchtvlees is een beetje melig en er zitten veel zaadjes in. Maar de smaak is heerlijk zoet, ik heb er eens sap van gemaakt met gember en honing. *Arbutus x andrachnoides* is voor zover ik weet een redelijk makkelijke plant. Als lid van de familie van de Ericaceae vindt hij wat zurige grond fijn, maar behalve op veen, doet hij het ook op klei, leem en zand. Het liefst staat hij wat droger. Wat bladaarde kan geen kwaad. Hoewel het een zoonabbidder is, is wat schaduw - niet te veel - niet erg.

Indien nodig kun je de boom gemakkelijk snoeien. Hij wordt zo'n 5 tot 6 meter hoog. Het enige nadeel is dat hij niet zo snel groeit. De gewone soort is slecht verkrijgbaar, maar er zijn verschillende cultivars. Een hele goede vervanger is *Arbutus 'Marina'*, met vrijwel dezelfde eigenschappen. De aardbeienboom heeft een mediterrane uitstraling en verdient een prominente plaats in de tuin. Mooie stenen eromheen of lage grassen als *Festuca* (schapengras), *Stipa* (vedergras) en *Pennisetum* (lampenpoetsersgras) passen goed in het plaatje. Je kunt de mediterrane sfeer nog versterken door er *Lagerstroemia* of *Eucalyptus* bij te planten. Dan creëer je een vakantiegevoel in eigen tuin! *

Linksboven Op de bloemen van *C. barbinervis* komen bijen en vlinders af.

Linksonder De bast heeft een legerstofpatroon.

Rechtsboven De bloemetjes van *A. x andrachnoides* verraden z'n verwantschap met heide.

Rechtsmidden Mix van mahonie en kaneel.

Rechtsonder Bessen van *Arbutus unedo*.

DE KWEKERIJ

Boomkwekerij Rein en Mark Bulk in Boskoop. (www.bulk-boskoop.nl) kweekt planten voor de groothandel, maar particuliere tuiniers zijn ook welkom. Informeer voor je bezoek wel even of de plant van je keuze ook beschikbaar is. Zie voor meer verkoopadressen www.plantago.nl.

